

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Doctor Ecckivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO V.

ubi ex intentione de sacramentis tractat. Hæc misera est animæ captiuitas, signa pro rebus accipi signatis, animus quoque hominis humilis est & decliuis, oculū mentis eleuare non potest in æternæ lucis cognitionem. Videre ne satis clare dictū esse, non idem signatū ac signū habendū. Hic nulla erit fuga, in alijs causis sic dici posset, in sacramento autē nequaquā. Non longe enim post allegata uerba, eiusdem loci sacramenti corporis Christi, tria ponit signa. Iudæorum quos excusat, eo quod in lege signa pro signatis rebus habuere, & quod in his place-ri credebant. Alia sunt (inquit) Gentilium signa, ex toto inutilia, ut eorum erant & idola & festa. Tertia sunt ecclesiæ signa, de quorum numero baptismus, & laudatio corporis & sanguinis Christi, de quibus signis docet illa Christiana libertate intellectus, & nulla stolidæ carnalique seruitute honoranda. Docetque libertatē Christianā, ut is habeat intellectus ne in signis hæreamus, sed ad signata per ea deducamur, expresse dicens, necessariam illic esse figuratā loquutionem, & literis non sequendum. Hæc ideo dico, ne quis me uel certe alium putet primos excogitasse, hoc ex ecclesiæ parte dictum est, quæ sacramenti nomen in usu habet.

DOCTOR ECCIKVS.

IN nomine tuo dulcis dñe Ihesū Christe. Vt aliquos sermones (tedij uitandæ causā) breuibus percurram, primū dico Berengarium nil nimio fecisse ut ante hac dictum est.

Quod uero doctor dicit Arriū hæreticū scripturis deuictū ego hunc tam audaculū uidere cuperem, qui scripturis doceret uerbulum hoc omulsion. Iuxtaque dicit doctor, si ut Arrius scripturis uinceretur, se libenter crediturum. Ego uero, ut se hæcenus ostendit, cōpertū habeo, ut Arrius eum facturum, qui cum in concilio Niceno iamque deuictus erat, uincitamen nihilominus recusabat pertinax usque in mortem perdurans. Sic itaque neque doctor, neque Zwinglius multiphariā informati scripturis per eos etiā, quorum in Christo fratres sunt, & Euāgelij

CONCLUSIO PRIMA.

gelij cōministri, nouiq; antistites, ut sunt Lutherus, Buggenhagius, Urbanus Regius, Milltanus, Birckhaimerus, cum Prentzio ex Hallis Sueuiæ, cum omnibus suis in Christo fratribus, uinci se sunt confessuri.

De Venetiarum bulla iam illud finitū est bellum, neq; hic de bullis disputamus, sed de uenerabili sacramento.

At de festo corporis Christi, quod tā immaniter dominus meus doctor illud oppugnat & adgreditur, horrendū auditu. Audio inq; si Dauid regem cum cythara, ante archam ad Dei laudem uideret saltantem cum Micol, uana muliere, illū esset irrisurus. Nihil itaq; hoc noui, constat enim & ante eum etiam Vigilantium hæreticum festis illuisse.

At qui adhuc nobis ueterē decantant cantilenā, Iohannis dictū nondū solutū, dicente dño, Nisi ego abiero &c. quum neq; ipse, nec certe quiuis alter Christianus, hunc intellectum denegare possit. Fatuitatem in me tentat, utpote me in armis & possessione cum ecclesia Christiana fundatū, corpus Christi esse in uenerabili sacramento, illud a me probandū exposcens. Ipse cum Zwinglio, si Christianā ecclesiā errare contendat, ab nostra nos possessione depellat. Totum non reor mundum duobus ipsis uel tribus nudis uerbis crediturum.

De Lutheri & Birckhaimeris libellis, qui ex toto non mihi sunt placituri, nil mirum, quippe quod semper cum ecclesia Christiana, & sanctis concilijs firmata uoluntate permansi. De parte uero aduersa ualde mirandū in tam breui tempore, tot in fide sectas, diuisiones, & schismata induxisse, ut pauper & simplex quid sit crediturus ignoret. Exsurrexere nāq; hic uarij spiritus, hoies uulgo Schwurmgeister dicti, illic imaginum expugnatores, & alijs in locis rebaptisatores, quib; etiā superuenit turma hæc pistorij panis, ex qua credendi inconstantia, cor quodlibet probum merito redire debet, ad firmā petram, supra quam fundata est ecclesia Christiana.

Ultimo iterū excusare tentat solo colore, probos maiores

nostros, eos scilicet idolatriæ errorem non damnasse, quippe quod in hoc errore, sibi non cõplacuerit. Quis hic est sermo, qui hæc in tam ardua caussa exportatur. Aestimatur ne usq; in terris fuisse mortalem, qui in cognito errore cõplacentiã habuerit. Omni est naturæ aduersum, quantumuis homo foret peruersus. At si de incognito loquatur errore, indubitatum est nostros maiores probos homines ex corde sibi complacuisse in uenerabili sacramento. Ideoq; si donini mei doctoris & Zwinglij doctrina uera esset, non uenirent unquam excusandi maiores nostri, quam ut damnati eent, quod nulla uia assentimur, id potius eligendum doctorem cum Zwinglio, cæterisq; sibi similibus errare, & in cribro girari.

Ad causam principalẽ, hoc esse uerũ capit charitas uestra ex argumenti sui principio, quo longo circumitu uenerabile hoc sacramentũ debellaturus adgreditur. Crux enim sancta sacramentũ deijcere nõ uult, quẽadmodũ lunæ elapsa dñs me⁹ doctor simplicib⁹ proposuit. Breuibus ob oculos ponã, quã inepte dñs meus doctor hoc argumẽto ut cæcer retrogradit. Oẽs em̃ expectabamus, qñ nam scripturis, uerboq; Dei esset hoc uenerabile sacramentũ euersurus, sacro sancti corporis Ihesu Christi, quum retrogradiẽs exordit a ritu ecclesiastico solis uerbis, tandẽ in scripturas repẽs. Huius me offero, si dñs meus doctor, una cum fratribus suis in ecclesiæ ritu sinẽpermansuri, ad hoc idem me obligabo indubie hũc articulũ hoc die obtenturus. Secũdo iterũ me obligo hic in præsentia oĩm dñorũ meorũ aliorũq; hic existentũ, ut hæc mihi arguẽdi forma admittat ex tunc hoc unico argumẽto, contra oẽs nouos Christianos, quotquot exurgere poterũt, omne defendã ac manu tenebo, quicquid in hac nostra indubitata fide delere, atq; reijcere tentabũt. Tertio expẽdite queso, quã ruinosum argumentũ & fundamẽtũ dñs meus doctor adportat, in hac tam ardua caussa incipiens. Semper in ecclesia panem dñi nominatũ sacramentũ, quum frater eius in Christo Zwinglius
nos

CONCLUSIO PRIMA.

nos probos Christianos iri^{de}at, quippe quod nouo nomine illud nominemus, Sophistis hoc impingens, corrigens eos, quod illud nominarint corpus & sanguinē Christi, & si etiā Zwinglius ipse Christianis ipsis inferat iniuriā. Non est em̄ hoc uerbū sacramentū nouū, nec solū Augustini & Ambrosij temporib⁹ in usu fuisse constat, sed etiā tempore martirū, p̄ ut in Cypriano & Tertuliano reperitur. Voleat Deus spiritus sanctus meo dño doctōri fidē daret, in ritū ecclesiæ sanctæ, & alijs quoq; in reb⁹, quēadmodū & nūc de hoc uerbulō sacramentū credit ecclesiæ sine ullis literis. Quūq; dñs me⁹ doctōr hunc errorē cōfirmare conct̄, quo & Zwinglius implicat̄ ex eo fundamento quod ipse Zwinglius reijcit, ante oīa rogatū eum uolui, ut hij duo primū inter se cōcordarent, anteq; nos hoc pretioso thesaurō priuare tentarēt. Quāuis igit̄ & iustis de causis cuiq; prudenti clareat dñi mei doctōris inefficax & inutile argumētū esse, nec ut proferat̄ dignū, ut in tam ardua causa fidei in harenam deducatur. Nihilominus

Hic ad cœnam surrexerunt, crastino die
Eckius sermonem suū prosequutus est.

D. ECKIUS.

IN nomine tuo dulcis dñe Ihesu Christe. Dilectus mihi dñs doctōr hesternō uesperī sit est argumentatus. Ritum esse ecclesiæ, panē dñi sacramētū nominari, ideoq; & uerba Christi, Hoc est corpus meū, Hic est sanguis meus, sic accipi dñt, hoc est sacramentū corporis mei. Sacramentū uero nihil est aliud quā sacru signū, uti Augustinū in iij. libro de doctrina christiana induxit. Hoc argumētū nullā habere cōsequentia ex facili ppendit̄. Quū ps aduersa in uerbo Dei se fundet, est certe hoc equū post currū alligare, dñm meū doctōrē conari uerba Christi declarare (obtenebrare dico) de ritu loquēdo ecclesiastico. Christiani⁹ hoc esset oēs nos ecclesiasticū ritū ex uerbis Christi firmare. Nūc apta sunt uerba Christi clare atq; dilucida, q̄d q; frater ei⁹ in Christo Zwingli⁹ fateē, nō scilicet dñm